

Aarle-Rixen

Ter gelegenheid van het achthonderdjarig bestaan van Aarle-Rixtel zullen herdenkingsmunten worden uitgegeven. Het worden geen guldens of daalders, maar onvervalste Aarle-Rixtel.

Het is even de vraag geweest of de uitgifte van munten wel mogelijk zou zijn. Gezien het kleine aantal inwoners van de gemeente bestond er twijfel over de mogelijkheid om de herdenkingsmunten in een redelijke oplage te verspreiden.

De Aarle-Rixen worden uitgegeven door de Monumenten Manifestatie B.V., die ook de Helmdaalders ter gelegenheid van Helmond 800 op de markt bracht. De streefdatum voor de uitgifte is vastgesteld op begin mei.

Het is de bedoeling, dat de Aarle-Rixen verkrijgbaar zullen zijn in brons, zilver, en goud. Op de munten komen afbeeldingen van het gemeentewapen van Aarle-Rixtel en van het Hagelkruis.

Aarle-Rixtel, de kleinste gemeente in het gewest Helmond, gaat zijn achthonderdjarig bestaan vieren. Dat gebeurt op grond van het feit, dat Rixtel voor het eerst officieel werd genoemd in een oorkonde van Paus Alexander III, die dateert van 12 maart 1179.

De pauselijke bul verscheen een jaar later, dan de bul van de hand van dezelfde paus, die vorig jaar aanleiding was voor het eeuwfeest van Helmond.

Hoewel de achthonderdste verjaardag van Aarle-Rixtel dus in feite maandag was, wordt het feest pas zaterdag ingeluid. Dat gebeurt met een plechtige raadsvergadering in de kerk.

Voorafgaande aan de plechtige raadsvergadering waarmee het feest in het klokkengietersdorp zaterdagmiddag officieel wordt ingeluid, wordt in de klokkengieterij Petit en Fritsen ter herinnering aan het eeuwfeest een klokje gegoten. Dit klokje komt te hangen in het torentje van het gemeentehuis.

Tijdens de vergadering wordt het woord gevoerd door de commissaris van de koningen in Noord-Brabant, Jan van der

Raad luidt feest in

Harten, burgemeester K. Buijs en de raadsnestor mevrouw H. van Noordwijk-Van Zeyl. De beide Aarlese gilden, de harmonie en de koren luisteren de plechtigheid in de kerk op.

Het is de bedoeling, dat het feest zaterdagavond losbarst in de plaatselijke horecabedrijven en gemeenschapshuis De Aar. Zaterdagmiddag geeft de koninklijke harmonie O en U uit Beek en Donk een galaconcert in de kerk. Zondagavond is er een lampionoptocht voor de jeugd en een groots vuurwerk.

Feestweek

Het feest wordt in april voortgezet met een feestweek. Voor deze gelegenheid komt een feestpaviljoen te staan op het terrein tegenover gemeenschapshuis De Aar. Voor eind mei is opnieuw een reeks van

activiteiten geprogrammeerd. Dan worden onder meer diverse tentoonstellingen gehouden, een braderie bij de Witte Poort en een tuinfeest bij de zusters „in 't Broek".

Eind september is er een Vrij Gildefeest, waarvan de organisatie in handen is van het Onze Lieve Vrouwe Gilde en het Gilde St. Margaretha. Het slotfeest van Aarle-Rixtel 800 is op 28 oktober.

Op deze en de volgende pagina's treft u meer informatie aan over het jubilerende Aarle-Rixtel. Geprekken met bekende en minder bekende Aarle-Rixtelnaars, waaronder burgemeester Buijs, pastoor Tilman en Ad van Dooren, de voorzitter van de Stichting Aarle-Rixtel 800. Verder een greep uit de rijke historie van de gemeente, een verhaal over de toekomst van Aarle-Rixtel als zelfstandige gemeente, foto's van fraaie en minder fraaie bezienswaardigheden en tot slot komt de Aarlese jeugd uitgebreid aan het woord.

Deze bijlage is samengesteld door Chris Paulussen en Hans van den Heuvel. De foto's zijn van Ton van de Meulenhof.

Vignet

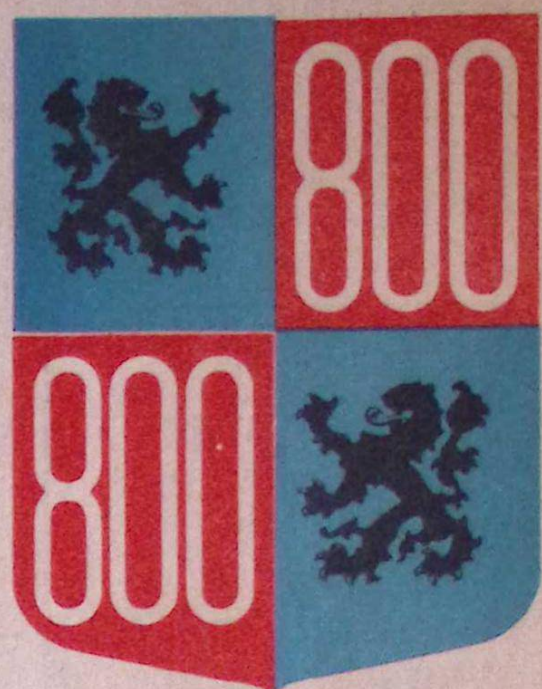
Dit is het vignet, dat gevoerd wordt bij de festiviteiten rond het eeuwfeest van Aarle-Rixtel. Uit een aantal inzendingen werd bij de uiteindelijke beoordeling dit ontwerp van Jan Albers van der Linden gekozen.

Het vignet is een variatie op het gemeentewapen. Twee van de leeuwen uit het gemeentewapen zijn vervangen door het getal 800. De rechte leeuw kijkt op het gemeentewapen de andere kant op. Hij staat op het vignet in de richting van de 800.

De kantelen in het vignet herinneren aan de vele kastelen, die vroeger in Aarle-Rixtel stonden.

Ook de kleuren van het vignet (rood en blauw) hebben een historische betekenis. Het blauw van de Aarlese Maria en het rood van de Rixtelse Margaretha zijn ook terug te vinden in de gemeentevlag.

AARLE-RIXTEL

Burgemeester mr. K. Buijs van jubilerend Aarle-Rixtel:

„Alert zijn op kleine dingen"

„De ervaring heeft mij geleerd, dat het bij het besturen van een gemeente zeker niet alleen gaat om grote zaken. Het gaat er vooral om alert in te spelen op de wensen van de bevolking. Daarbij zijn de kleine dingen net zo belangrijk als de grote."

Aan het woord is burgemeester mr. K. Buijs van Aarle-Rixtel. De heer Buijs is nu zes jaar burgemeester in Aarle-Rixtel. Daarvoor was hij werkzaam als chef kabinet van de afdeling juridische zaken van de gemeente Helmond. Hoewel er in Aarle-Rixtel nogal wat strubbelingen zijn op het politieke vlak, antwoordde de burgemeester zonder meer bevestigend op de vraag of het wonen en werken in Aarle-Rixtel hem tot nu toe goed bevalt.

Terugblikkend op de afgelopen zes jaar zegt hij: „Zonder veel schokken heeft de gemeente zich geleidelijk aan ontwikkeld. We hebben getracht het dorp leefbaarder te maken door tal van voorzieningen aan te brengen en door bestaande voorzieningen te verbeteren. Er zijn grote werken verricht. Zo is bijna het hele gebied van de gemeente nu belegd met bestemmingsplannen. De rechtszekerheid op het gebied van de ruimtelijke ordening is daardoor vergroot."

Andere voorbeelden zijn de totstandkoming van het gemeenschapshuis en het schoolzwemmen, maar ook kleine dingen zijn belangrijk zoals het plaatsen van banken en het aanleggen van groenvoorzieningen. Ook voor de

toekomst staan weer tal van zaken op het programma. Om er enkele te noemen: er zal een behoeftepeiling worden gehouden voor de bestemming van het vrijgekomen LHO-gebouw, de verbetering van de wegen in de kom en de bouw van een sporthal. Er zijn nog meer zaken te noemen, maar eerst moet alles op een rijtje worden gezet en moeten duidelijke prioriteiten worden gesteld. Het is natuurlijk onmogelijk om alles in een kort tijdsbestek te realiseren."

Het is van belang ervoor te zorgen, dat het goed wonen en werken blijft in Aarle-Rixtel. Het dorp zal zijn eigenheid moeten behouden, dat betekent dat het niet te hard mag groeien."

Politieke rust

Gezien tegen de achtergrond van de jongste politieke ontwikkelingen in Aarle-Rixtel is het niet vreemd, dat de burgemeester zegt: „Een belangrijke wens, die ik voor de toekomst heb, is dat er meer politieke rust komt. Daarmee wil niet zeggen, dat de leden van de gemeenteraad niet van mening mogen verschillen, of dat in de raadszaal geen discussies mogen plaatsvinden. Maar er is meer rust nodig op het politieke vlak om te komen tot een betere besluitvorming."

Burgemeester Buijs van Aarle-Rixtel ziet het achthonderdjarig bestaan van zijn gemeente als een goede gelegenheid om eens een pas op de plaats te maken. Een gebeurtenis, die aanleiding mag zijn voor een moment van ontspanning, waarop de Aarle-Rixtelse gemeenschap de kans krijgt om zich te manifesteren. Hij verwacht dan ook, dat het eeuwfeest de gemeenschapszin ten goede zal komen.

BURGEMEESTER BUIJS ...goed programma...

Buijs: „Je moet zo af en toe de dagelijkse gang van zaken eens doorbreken. Ieder mens heeft dat nodig. Het eeuwfeest biedt bovendien de mogelijkheid van de Aarle-Rixtelse bevolking om zich op alle mogelijke terreinen te manifesteren. Dat is een goede zaak, die de verstandhouding alleen maar kan verbeteren."

Aarles eerste burger is vol lof over het programma, dat voor het eeuwfeest is samengesteld door de Stichting Aarle-Rixtel 800. „De leden van het stichtingsbestuur hebben er veel tijd in gestoken. Iedereen, jong en oud, is erbij betrokken. Het motto is echt: voor het volk door het volk. Een uitgangspunt, dat ik van harte onderschrijf. Het is betrekkelijk eenvoudig om veel geld uit te geven voor een programma en allerlei dure gezelschappen aan te trekken. Het is daarentegen een kunst om met de middelen, die de eigen gemeenschap biedt een goed programma op te bouwen."

„Het rijke verenigingsleven", vervolgt de heer Buijs, „is een zegen voor Aarle-Rixtel. Er zijn verenigingen actief op de meest uiteenlopende terreinen. Vrijwel allemaal leiden zij een bloeiend bestaan. Het jaarlijks blaaskapellenfestival, het nog niet zolang geleden gevierde honderdjarig bestaan van de harmonie en de activiteiten op sportgebied zijn voorbeelden van wat allemaal mogelijk is in een kleine gemeenschap. Het feit dat veel mensen bereid zijn om zich in te zetten voor de verenigingen is een groot pluspunt voor de gemeente. Aarle-Rixtel biedt nu de mogelijkheid om alles eens in een kort tijdsbestek uit de verf te laten komen."

Het hagelkruis en de Kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand zijn twee monumenten, die herinneren aan de historie van Aarle-Rixtel.

Met name het kleine kruis in de Hoogakkers is een uniek monument. Het is het enig overgebleven hagelkruis in Nederland. Het hagelkruis in Nederland dateert uit de katholieke voorloper van de vroege middeleeuwen, toen het natuurrampen, hagel

Herinneringen uit Aarles verleden

en donder moest weeren. Jarenlang heeft het hagelkruis schuin weggelaten in de grond gestaan, zonder dat iemand beseft dat het een bijzondere historische waarde had. In 1927 trok de gemeenteraad

een bescheiden bedrag uit om het kruis op een voetstuk te plaatsen en er een smeedijzeren hekje omheen te zetten. Uit de notulen van de vergadering waarin dit gebeurde, blijkt dat ook toen nog niet iedereen over-

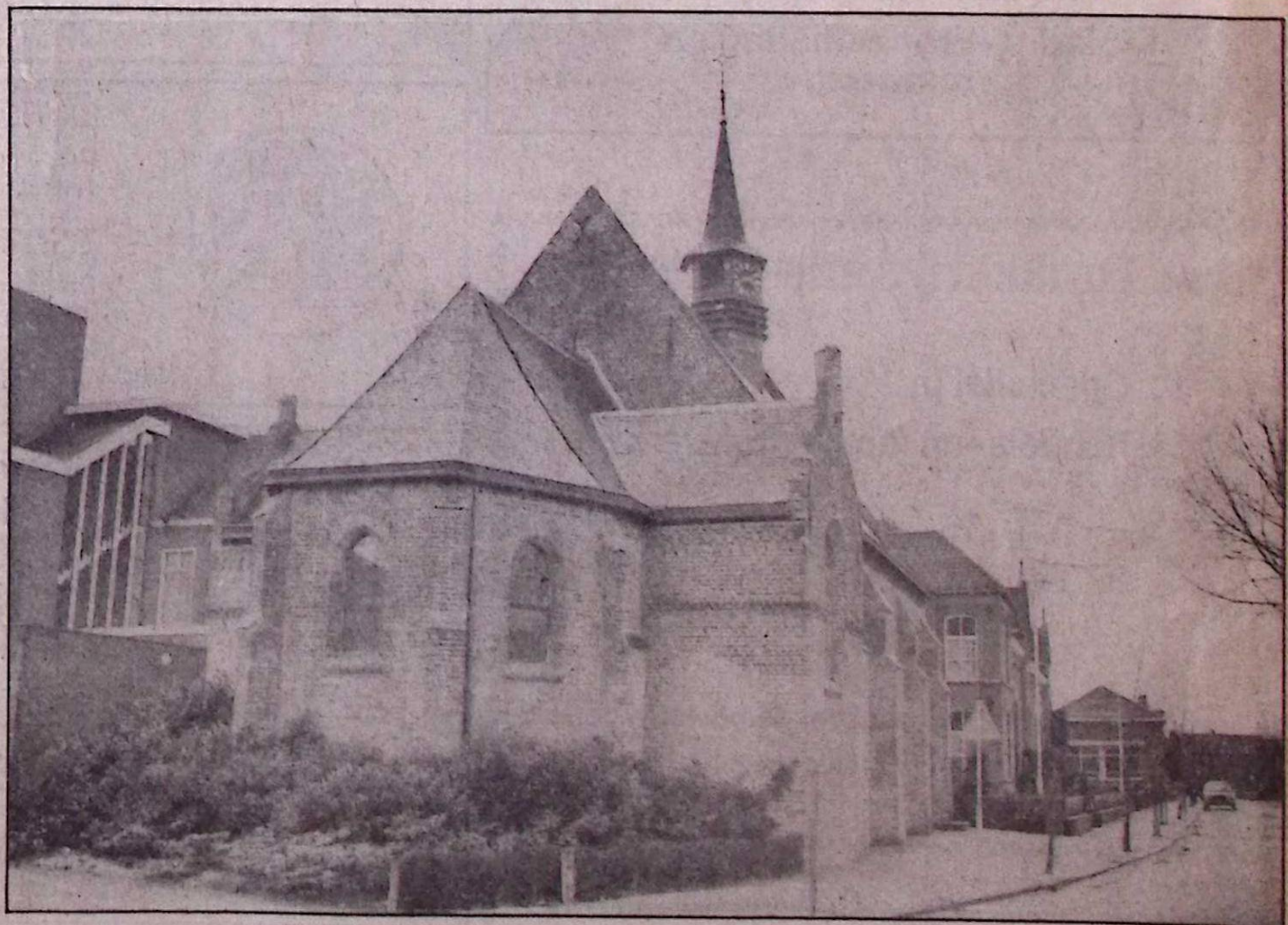
tigd was van de waarde van het zeldzame monumentje. Het kostte de toenmalige burgemeester heel wat moeite om het bedrag van honderd gulden los te krijgen.

De kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Zand is gesticht om-

Na door oorlogsrampen te zijn vernield, werd de kapel in 1957 herbouwd. Elf jaar daarna is het gebouw uit-

gebreed met een zuidelijke dwarsarm.

De kapel werd in 1648 ingericht als raadhuis. Het duurde tot 1853, voordat zij haar oorspronkelijke functie her kreeg.

Sinds 1856 maakt de kapel deel uit van het erbij gebouwde klooster Mariëngaarde.

Tot het interieur van het monument behoren een veertien-de-eeuwse pijpaarden beeldje van de Lieve Vrouw en een drieluik van J.C. van Oostanen, geschilderd in 1518.

In vroeger tijden bezochten veel bedevaartgangers de kapel om Maria's machtige voorspraak in te roepen.